

Framtidens äldreboenden i Norrtälje

Att få vara sig själv även på ålderns höst

I framtiden har den enskilde frihet att påverka sin hemmiljö. Där upplever både äldre och anhöriga trygghet genom nära samverkan mellan vård, omsorg och service. I Norrtälje kommun utvecklas äldreboendena.

På Silverhemmens boenden är husdjur välkomna.

Behovsanpassade aktiviteter för äldre blir allt viktigare.

De flesta av oss vill kunna påverka hur vi vill leva våra liv även som äldre. Men när kroppen inte längre fungerar som förr, har man oftast begränsade valmöjligheter att få leva som man vill. Det ska det bli ändring på. Åtminstone i Norrtälje kommun. I det unika projektet TioHundra samverkar kommun och landsting under nya former för att skapa bättre helhetslösningar för den enskilde.

– De äldre har ofta stora behov av både vård och omsorg, så det är en grupp som verkligen drar fördelar av en gemensam organisation, säger Karin Thalén chef för TioHundraförvaltningen.

Så normalt liv som möjligt

Att kunna fortsätta med sina levnadsvanor och intressen i så hög utsträckning som möjligt, är en filosofi alla äldreboenden i Norrtälje arbetar efter. På Vårdbo, som Attendo Care driver, arbetar man mycket med de individuella genomförandeplanerna med varje individs önskemål, vardagsvanor och intressen.

– Om personen exempelvis alltid varit en kvällsmänniska ser vi till att hon eller han får sin frukost senare än de andra om det är en önskan, berättar verksamhetschef Helena Winberg.

Norlandia Care öppnar i september äldreboendet Granparken. På andra av företagets äldreboenden har herrklubbar startats för männen som oftast är i minoritet. Där kan fiske vara ett tema för en träff; någon tar med sig fiskeredskap, gruppen samtalar om fiske och avslutar med en gemensam fiskbaserad måltid.

– Det är oerhört viktigt att vi som personal har synsättet att de äldre flyttar till ett nytt hem, inte till vår arbetsplats. De är kunder som vi ska behandla med största respekt och utgå från deras behov av integritet, vård och omsorg, säger Cecilia Karlsson, regionchef för Norlandia Care.

Vårdbolaget TioHundra, med flest äldreboenden i kommunen, har också tagit fasta på kund- och serviceperspektivet. Man har bland annat förändrat begrepp för ett mer individualiserat synsätt; till exempel ersatt "pa-

tient" med "kund" och "avdelning" med "egen adress".

– Eftersom vi också har det samlade sjukvårdsansvaret med Norrtälje sjukhus som nav arbetar vi med att utveckla samarbetet mellan geriatriker, rehabiliteringspersonal och våra äldreboenden, säger Lars Skoglund, vd för Vårdbolaget TioHundra AB.

Specialinriktade boenden i framtiden

Karin Thalén förutspår att framtidens äldreboenden kommer att ställa krav på utförarna vad gäller närproducerad mat, kvalificerad vårdpersonal, den fysiska boendemiljön och aktiviteter för de äldre. Och representanterna för äldreboendena är överens om att specialinriktningar inom olika områden ökar i betydelse. TioHundraförvaltningen har planer på språkinriktning, där ett helt finsktalande äldreboende kan bli verklighet om några år. Solbacka, som öppnas av Silverhemmen AB den 1 september, är inriktat på vård och omsorg för demenssjuka personer. På Solbacka finns Sinnenas Trädgård. Där ska de äldre efter förmåga kunna hjälpa till med trädgårdsgöromål. Även husdjur är välkomna för att öka trivselen.

– För att stimulera glädje och lek är vi också jätteglada för ett stundande samarbete med en förskola i närheten, berättar Kajsa Hjelte, vice vd på Silverhemmen.

Norlandia Care erbjuder naturupplevelser i vardagen.

En upplevelseträdgård och naturområden finns även på Granparken där de boende lätt kan ta sig ut och känna gräs under fötterna, höra skogens sus eller ta en promenad till havet. Kultur är en annan inriktning som vårdutförarna tror kommer bli allt viktigare, där de äldre kan ta del av utställningar, konserter eller teater. Att vara lyhörd för de boendes önskemål, som är individuella och ändras med generationsväxlingarna, är oerhört viktigt.

Större krav på utbildning och nya samarbeten

Allt högre krav kommer att ställas på personalens kompetens i och med att fysiska krämpor kommer med åren och de boendes medelålder är hög. Inom några år finns förmodligen krav på att anställda på vårdboenden ska ha minst undersköterskeutbildning. På äldreboendena i Norrtälje arbetar alla mycket aktivt med kompetens-

utveckling, kvalitetsmätningar och uppföljning av verksamheten för att möta den utvecklingen. Vårdbolaget TioHundra har till exempel jobbat med att validera all omsorgspersonal och utvärderat kompetenser för att höja både status och kvalifikation hos medarbetarna.

I framtiden kan även fler kompetenser behövas, till exempel fritidspedagoger. Även insatser från frivilliga krafter ökar i betydelse. Otraditionella samarbeten har redan startat för att utveckla kulturutbudet för äldre genom Musikhögskolan i Stockholm, Kultur & Fritidsförvaltningen i kommunen, Röda Korset och pensionsorganisationerna för att nämna några.

– Vi behöver tänka på nya sätt för att utveckla äldre vården. Ett sätt är att stödja frivilliga insatser från pigga nyblivna pensionärer i olika sociala och kulturella aktiviteter för de äldre. Det skapar gemenskap och kan bryta isolering och är samarbeten alla vinner på i längden, säger Karin Thalén.

Samverkan mellan aktörer och anhöriga

Att alltid involvera de anhöriga är en viktig del i vårdbudet. Utbildning och information om sjukdomar och tillstånd hjälper både den äldre och anhöriga vidare i livet. I Norrtälje finns flera anhängstödare och en anhörigkonsulent som hjälp till anhöriga som själva står för mycket av vården och omsorgen i hemmet, säger Karin Thalén.

Text: Anna-Karin Sandell

Det här är TioHundra

TioHundra är ett samarbetsprojekt mellan Norrtälje kommun och Stockholms läns landsting inom hälsa, sjukvård och omsorg.

Syftet är att skapa bättre helhetslösningar för den enskilde.

TioHundra består av två helt separata delar: Den ena delen är nämnden och förvaltningen. I TioHundranämnden sitter kommun- och landstingspolitiker tillsammans. De fattar alla övergripande beslut. Den andra delen är Vårdbolaget TioHundra AB, en utförare med helt egen ledning och styrelse. Vårdbolaget driver bl a Norrtälje Sjukhus, vårdcentraler, äldreboenden och hemtjänst.

Tiohundraförvaltningen är nämndens tjänstemän i den myndighet som ser till att beslutade om sätts till handling, beställer vård och skriver avtal med de olika företagen som utför vård och omsorg.

Idag finns fyra företag som driver äldreboenden i Norrtälje (tre privata samt det offentligägda Vårdbolaget TioHundra AB).

Projektet är förlängt till 2012 och har då pågått i sju år.